

Література:

Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44–48. – Ст. 552.

Щодо облаштування підрозділів митного оформлення інформаційними терміналами: лист Державної митної служби України від 06.01.2012 р. № 18/12-04-121-ЕП // Митна газета – 2012. - №3.-С. 14.

Марія Сиворіг

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: к. е. н., доцент Ткачик Ф.П.

УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

В Українському суспільстві важливе місце займає Євроінтеграційна ідея, яка за останні роки набула широкої підтримки. Політичне та соціально-економічне життя України потребує глобальних змін у розвитку її економіки та фінансової системи.

Податкова система в Україні подібна за своїм складом та структурою до податкових систем розвинутих європейських країн. Нормативно-правова база в сфері оподаткування розроблена з урахуванням норм Європейського податкового законодавства, але їх виконання потребує сумлінності та відповідальності від суб'єктів податкових відносин.

Тому, на відміну від країн Європейського Союзу, податкова система України не є інструментом підвищення конкурентоспроможності держави, не сприяє зростанню економічної активності суб'єктів господарювання, а виконує переважно фіскальну функцію. Вона ігнорує пріоритети довготривалого розвитку, орієнтири до національних завдань у міжнародному поділі праці, формуванні інформаційної економіки України [1]. З метою покращення соціально-економічного розвитку України потрібно максимально адаптувати національне податкове законодавство до стандартів Європейського Союзу.

Розробці теоретичних основ та пропозицій щодо удосконалення податкової системи присвячено багато робіт видатних вітчизняних науковців, а саме: В.Л. Андрущенко, С.А. Буковинського, О.Д. Василика, Ю.Б. Іванова, А.І. Крисоватого, О.І. Пилипченка, М.І. Савлука, В.В. Шокуна, С.І. Юрія та інших. Дослідженням євроінтеграційних процесів податкової системи займалися Г.В. Дмитренко, О.О. Ковальова, В.В. Попова, В.М. Федосов та інші.

Ефективна податкова система визначається рівнем податкових надходжень до Зведеного державного бюджету України. Структура податків змінюється під впливом економічних, соціальних та політичних чинників. Шляхом проведення певної податкової політики держава вирішує конкретні завдання: заохочення внутрішнього споживача, або навпаки, його обмеження, стимулювання інновацій, інвестицій, створення нових робочих місць, розвиток економічної та соціальної інфраструктури в цілому в державі чи в регіонах тощо.

В Україні в цілому відчувається суттєвий дефіцит фінансових ресурсів. Одним із можливих напрямків покращення ситуації може стати поліпшення інвестиційного клімату в країні. Головною умовою надходження інвестицій є політична та економічна стабільність, надійний захист прав акціонера та інвестора і, як результат, – прогнозованість прибутків від господарської діяльності.

Недоліком при нарахуванні та сплаті податків є необґрунтоване розширення податкових пільг. В ЄС пільги надаються у вигляді інвестиційного податкового кредиту на певний період часу, але лише прибутковим підприємствам, що мають постійні стабільні доходи. Пільга не є важливим показником стимулювання, отже, відмовившись від пільг, можна впроваджувати знижені ставки податку. Наприклад – встановити амортизаційну пільгу платникам податку на прибуток або надавати інвестиційні податкові кредити.

Витрати на адміністрування податкової системи України є надто великими. Сучасна організаційна структура Державної фіскальної служби України є досить обтяжливою, що не забезпечує цілісного інформаційного простору між організаціями та не відповідає принципам євроінтеграції [2].

Для досягнення успіхів розвинутих країн потрібно досягти оптимального співвідношення між малими, середніми та великими підприємствами. Ефективна структура підприємництва сприяє швидкому економічному розвитку, а також формуванню конкурентних умов здійснення підприємницької діяльності. А в Україні, на жаль, система спрощеного режиму оподаткування призводить до таких проблем, як: зниження мотивації підприємницької діяльності, дроблення середніх підприємств, незацікавленість суб'єктів господарювання змінювати свій статус [3].

Процеси глобалізації зачіпають розвиток світової торгівлі, а також збільшення процесів на цьому ринку. Система митно-тарифного регулювання в Україні не дає змоги оперативно реагувати на зміни у світовому ринку, а також торговельних режимів в інших державах, і тому важко перебудувати структуру економіки України на більш прибуткові галузі.

Негативним процесом в Україні є неефективний механізм розподілу податкових надходжень між бюджетами різних рівнів, що призводить до гальмування розвитку економіки в областях. Централізація усіх податкових надходжень зумовлює дискримінацію регіонів і не сприяє ефективному використанню коштів бюджету у дійсно потребуючі галузі.

Для досягнення максимального результату діяльності ДФС України необхідно вирішити цілий комплекс складних організаційно-правових, інформаційно-технологічних та психологічних проблем. Передусім потрібно завоювати довіру суспільства та платників податків – переконати громадян у тому, що сплата податків є конституційним та громадським обов'язком, турботою про мало захищені верстви населення, пенсіонерів та наступні покоління, ознакою цивілізованості суспільства. Намір України інтегруватися в європейський економічний та політичний простір зумовлює необхідність не тільки адаптації вітчизняного законодавства до вимог ЄС, але й його гармонізації та уніфікації. Зважаючи на позитивний досвід країн-членів ЄС, основними напрямками трансформації податкової політики України є: впровадження норм ЄС у сфері оподаткування в національну правову систему та податкову практику; удосконалення принципів податкової політики, а також модифікація структури національної структури за видами податків відповідно до європейських стандартів; забезпечення системного й ефективного функціонування режиму внутрішнього оподаткування та процесу адміністрування податків.

Література:

1. Ільяшенко В. А. Розвиток податкової системи України в умовах євроінтеграції / В. А. Ільяшенко // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2013. – № 2 (71). – С. 15–20.

2. Педченко Н. С. Напрями податкової політики України відповідно до євроінтеграційних процесів / Н. С. Педченко, Л. А. Лугівська [Електронний ресурс]. – Режим доступу: dspace.uccu.org.ua/bitstream/.../Лугівська_Л.А._1.pdf.

3. Концепція реформування податкової системи України [Електронний ресурс] / проект МІнФін України від 19.08.2014 / Міністерство фінансів України/. — [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/>.